

"Isäni oli kommunisti ja ---"

Näikäisten pikkukommunistien suusta Västsvenska Kuriren lehden toimittaja on haastatellut Göteborgin kanta-norjalaisten puoluetoverien heiviin matkustavia saksalaisia työlläis-"sotalapsia". Lapsat istutettiin Göteborgissa kunnollisen ruokapöydän läheeen, missä nämä suurin silmin tutjottivat pöydän antimien, useimmat kun olivat niin nääntyneitä, etteivät edes jaksaneet syödä. Kirjoittaja kääntyi erään näköjään noin 7 vuotiaan, voileivällä herkuttelevan tyttösen puoleen.

— Maistuko hyvältä?
— Kyllä, kovin, mutta me saimme jo Trelleborgissa valkeata leipää ja sitä tulee niin pian kylläiseksi.
— Onko sinulla ollut samallaista leipää kotona?
— Oi ei, pitkään aikaan, ei sitten kun sota alkoi.
— Kuinkas vanha sinä olet?
— Pian kahdentoista.
— Kahdentoista, ja niin pikkunen.
— Niin, lääkäri Mansfeldissä sanoo, että olen saanut riittävästi ruokaa.
— Miksi et sitten ole saanut riittävästi?
— Isäni oli sodassa.
— Eikö hän palannut kotiin?
— Kyllä, mutta hänellä oli harvoin mitään työtä; kaivosvointi ei tahtonut antaa.
— Ei tahtonut?
— Ei, sillä isäni oli kommunisti ja luki "Klassenkampenta" ("Luokkatalistelua").
— Mikä se sellainen on?

— Se on kommunistien lehti ehättää eräs ruskeatukkainen poika vieressä sanomaan, lisäten: siinä kirjoitettiin myös Venäjältä, että siellä saavat lapset parhaita ruokaa ja että he saavat asua tsaarin linnassa.
— Luitko sitä?
— Tietysti, mutta nyt on Klassenkampen kielletty ilmestymästä, niin ettei meillä ole mitään luettavaa.
— Mutta mitäs sinun isäsi nyt tekee?
— Hänet ampuivat valtakunnanpuolustusosastoilla, lahtarit! huudahti tyttö.

— Ja minun isäni istuu kuritushuoneessa, huomautti poika.
— Kuinka niin?
— Niin näkkääs, hän oli kapinallisten mukana Elislebenissä ja tavattiin kivääri kädessä. Hänellä oli sodassakin kivääri ja sai rautaristin, mutta sen hän viskasi pois. Ja tuolla kalpealla mustatukkaisella pojalla ei ole lainkaan isää ja hänen äitinsä on tehtaassa ja heiltä on 5 sisarusta ja hänellä ei ole mitään paitaa —
— Pieni ruskeatukkainen tyttö jättää voileivän koskematta ja maiskuttelee vain maitoa.

— Minulla on ikävä kotiin, sain siellä valkoista leipää.
— Se ei ole totta, väittää pari suurempaa tyttöä vieressä.
— Onpas, äitini ja minä olimme sairashuoneella ja lääkäri oli niin kiltti, että antoi limpun.

— Saitteko maitoakin?
— Kyllä, puolen litraa mutta kuullutun.
— Missäs äitisi nyt on?
— Sairashuoneella tietysti. Hän yskii niin, ja lääkäri sanoo, ettei hän saa lainkaan tulla kotiin.
— No, entäs isäsi?
— Ei sillä olekaan isää, tokaisee

viereinen tyttö: hän ammuttiin viime vuonna kun kappilaiset kapinoivat, ja hänen veljensä ammuttiin samaten.

— Missä?
— Berliinissä.
— Mutta sinähän et ole Berliinistä.
— En olekaan, vaan Vogtlandista, äitini asuu Plauenissa ja isäni ei voi olla kotona, kun poliisit etsivät häntä.

— Mitä hän sitten on tehnyt?
— Hän on jakanut lehtiä, oli la kossa Kappia vastaan ja oli punakaartilaisien kanssa puolustamassa Leipzigin kansantaloa.

— Etkö olisi tahtonut siskojesi mukaasi?
— Kyllä mutta elvähän he voineet, kun ei heillä ole vaatteita.
— Mutta sittenhän he eivät voi käydä kouluun.
— Eipä tietenkään; Plauenissa on paljon lapsia, joiden täytyy pysyä kotona, kun heillä ei ole vaatteita eikä jalkineita.

— Olitko iloinen päästetessäsi matkustamaan?
— Tottakai, me olimme kaikki iloisia, ja äitini sanoi, että saatpahan nyt edes sinä syödä kylkkösesi.

— Etkö olleet ikävissä?
— Ei ainoakaan, meillehän sanottiin, että saisimme valkeata leipää ja oikeata maitoa —
— Tähän tapaan haastelevat "toveri" Ebertin valtakunnasta kerjuulle läheneet lapset, joiden isät Eberdin heitukat ovat murhanneet, teljenneet vankiloihin tai tehneet rauhattomiksi — kiitokseksi kaikesta urhoillisuudesta.

NEGAUNEE, MICH.

Terve toverit ja toveritarat. Tämä on ensikerta kun piirrän täältä kuulumisia. Meille alettiin kesäkoulu ja lapsia tuli kouluun alussa heti 22 oppilasta ja minut valittiin Toverittareen kirjoittamaan uutisia. Minulla on oikein hauskaa kun tuli tämä kesäkoulu ja oli niinkin paljon oppilaita, että voitiin koulu alkaa, että saamme jo lapsina sosialismin alkeisopetusta, sillä meistä lapsista on tulevaisuuden toivo. Osastotoiminta on heikkoa. Joukko on pieni, mutta toivon, että kun me kasvetaan, niin toiminta nostetaan.

Kesäinen kuumuus vielä veltostuttaa tarmokkuammankin, sillä täällä on ollut tänä kesänä äärettömän kuumat ja kuivat ilmat ja heinäsiirkoja on niin äärettömän paljon, että syövät kaikki kasvit.

Ernest Ohlson läksi pois täältä perheensä kanssa vieden mukanaan kaksi pikkua toveria, Viljon ja Vailan. He matkustivat New Yorkin valtion farmareiksi. Toivotan parhaita onnea! Täälläkin olisi heitä tarvittu, mutta ehkä sielläkin on toiminnalle sjaan.

Olen 10 vuoden vanha ja olen valtion koulussa, menen kuudenteen luokkaan.—Helen Haapamäki.

PROSSER, WASH.

Piirränpä taas jonkun rivin pitkästä aikaa Toverittareen.

Koulut meillä suljettiin 27 p:nä toukokuuta ja sitten on ollut lapsilla monenlaisia vapauksia nautittavana, ihanien kesäpäivien herttaisessa helmassa.

Kesäkuun 23 p. oli minun syntymäpäiväni, joten nyt olen 10 vuoden vanha. Koulussa alan kuudetta luokkaa ensilukukaudella. Viime lukukaudella (Viidennessä luokassa) olin

luokallani ainoa, joka sain "Koulu Boordin" kunnia todistuksen säännöllisyydestä j. n. e.

Kesä täällä on ihanimmillaan. Vuoden kuumin kuukausi on juuri heinäkuussa. Ihmiset katkasevat toista satoa heinää. Kirakat ja aikuiset omenat on jo myyty ja syöty. Vuinrypäleistä täällä tulee erittäin suuri sato, samoin omenista. Myöskin ympäristön nisu-farmarit kuuluvat tyytyväisiä. Esim. hevosten taivaan (Horse Heaven) nisussa sanovat olevan 100 pros. puhdasta, ensimmäisistä nisuista on saatu \$1.04 pusselilta j.o.b. Prosser.

Mabtonissa tässä likellä on valittu Mrs. Dellbert Ware Kastelulaitoksen "masteriksi". Hän on ensimmäinen nainen Yakima Valleyssa, jolle on uskottu tuonlaisia virkapaikkoja.

V. k. 26 p:nä oli Prosserin suomalaisilla kenttä-juhla. Tov. Aro Krögerin maalla. Yakima joen saarella, se onkin parhaita paikkoja täällä kenttäjuhlille.

Toveritar Anna Lappala tuli takaisin Astoriasta. Seuraavalla kerralla saanen ilmoittaa uuden nimenkin Annalle.

Aune Palola.

PUOLILUONTEILLE.

Kirj. Erland Upari.

Rikkautta jos sa tahdot, ole sitten mies tai nainen, ällös ole "itsenäinen", puoliluonne ollos vaimen.

Puoliluonne, joka taipuu kumartamaan kullan nähdn, ylevätkin saatteet joka vaihettaa voi rahan tähden.

Yläluokan käskyläinen, rahavallan palkkarengi; tekopyhä, "siveellinen", puolustaja orjuudenkin.

Puoliluonteet elontielle unhoittavat kansan parhaan. Rikkautta ne vain himoo, kuolon jälkeen taivaan tarhaa.

TOIVEITENI RAUNIOILLA.

Toiveitni raunioilla hiiviskelen kun yön varjot päivän tummentaa, mä eloni entisyyttä mietiskelen ja etsin rauhaa joka rankentaa mun toiveet elon viedä ylös uudelleen.

Toiveitni raunioilla silmät vetty sieluun hiipii musta varjo, yö, johonka hengen hyveet niin usein peitty ja raivoisasti rinnassani lyö tuhkaa toiveen' on, Siks' rintan on rauhaton.

Toiveitni raunioilla yksin harhaan. Elon ongelmoita mietiskellen. Mä turhaan kulutinko eloni parhaan mennehen haudalla hiiviskellen, mutt' rinnan rauha! Et saavu kesän lauha... Hilma Lander.

MUMMO.

Kirj. Erland Upari.

Vanha, valkohapsi mummo kulkee tietä vaivalloiseen, kumarainen varsi vaappuu, askeleet käy puoleen, toiseen.

— Mihin matka? — "Kauas, kauas; tuntematoin tie on cessäin. Mieron tietä polo kuljen, nuoruus muistot sydämessäin."

"Ennen oli mulla koti, puoliso ja lasta kaksi. Ne kun tuoni riisti multa, yksin jäin ma ainoaksi."

"Kaivannossa riiston uhriks' joutui miehen kauan sitten. Pojat kun sain aikamiehiks', surmas' sota rikkahitten."

Vanhus valkohapsi mummo, mieronlaisna kulkee, horjuu. Useasti jalka luistaa, kompastusta sauva torjuu.

REHELLISYYS

(Alku seuraavalla sivulla)

taa yhdestä toiseen, mitään puhumatta.)

PAVEL — Tuolta tulee poikki kadun joku meille.

SMIRNOFF — Kuka se on?
MARUSHA — (Mennen ikkunaan) Sehän on Akulina Mihailovna, työläispankin johtokunnan presidentin tytär. Mitä hän nyt tänne?

NASTENKA — Isä, varmaankin hänellä on hyviä uutisia, sillä eihän hän ole käynyt meillä enää sen jälkeen kun — (Kokutus) Sisään.

AKULINA — Hyvää iltapäivää. Tiedättekö, minulla on suuria uutisia, jotka koskevat teitä Stepan Ivanovitsh. Kuulin juuri isäni puhuvan niistä äidille — isä tulee kohta itsekin tänne, mutta minä juoksin edeltä ilosanomia tuomaan. Teidän rehellisyytenne ja viattomuutenne on tullut ilmi, Stepan Ivanovitsh, ja nyt tulee isä johtokunnan nimessä tarjoamaan teille rahastonhoitajan paikkaa Kansainvälisessä työläisten työttömyysrahastossa, johon nyt työläisten pankki yhdistetään.

SMIRNOFF — (Hämmästyneenä.) Onko se mahdollista?

AKULINA — Tietysti on. Pavel Aleksandrovitsh oli isän puheilla tänään ja sitten myöhemmin johtokunnan kokouksessa ja hän tunnusti kaikki, tunnusti, että hän tarjosi teille rahaa vaihtolostanne, vaikkakin tiesi ettei se mitään hyödytä. Hän sanoi ei minkään rahasumman saavan teidän rehellisyyttäne horjumaan. Ja niinpä hän, ennenkuin salli teidän vanhan ystävänsä, tulla todistamaan itseensä vastaan, hän mieluummin tunnusti itse kaiken.

SMIRNOFF — Tunnusti. (Vaipuu tuolille peittäen kasvonsa käsillään.)

AKULINA — Niin, hän tunnusti kaikki. Isä sanoi että huomenna koko työväetö kaupungissamme tulee tunnustamaan teidät rehellisen työlläisen esimerkiksi kelpaavana ihmisenä.

MARUSHA — Vaiti, vaiti Akulina... näethän että isä itkee...

ESIRIPPU.